

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLE KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Hónapra 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblahokola-utcai részében.
Kéziratok, levelek s egyéb a laplemez részét illető közlemények a szerkesztőség intézendők.

Kiadóhivatal: városi 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz intézendők.

Hirdetések jutányos áron vétetnek!

Örömnapok.

Mindig örömmel gerjed e város lakójának szive, valahányszor az uralkodó-ház valamely tagja ide száll kiseded fészékbe. Hagyományos hódolatteljes ragaszkodásunk és tántoríthatatlan hűségünk a koronás fő és családja iránt, mely századok lefolyása alatt számtalanszor érezte kegyeit őseinkkel és e várossal, a legjobban értethetik azt meg bárkivel.

Sokszor is részesült Köszeg abban a kitüntetésben, hogy koronázott főket, vagy azok rokonait üdvözölhette szerény falai között. A történet lapjain följegyezzék IV. Béla, IV. László, III. Endre királyoknak; Nagy-Lajos nejeinek, Erzsébet királyasszonynak; Mátyás, az igazságosnak, Köszegen való időzése. A Habsburg-ház őse és alapítója, Rudolf is itt járt; erre Miksa, II. Rudolf elődje. Az újabb korban I. Ferenc király, még főherceg korában dicsőségesen uralkodó királyunk I. Ferenc József; az olvenes és nyolcvanas években Albrecht főherceg. Ugyancsak a nyolcvanas években itt lakott Jenő főherceg, kit egy ízben édesanyja, Erzsébet főhercegné és mások az uralkodóház tagjai közül is meglátogattak. Csak a múlt évben készültünk ünnepélyes fogadására Józsefnek, a magyar főhercegnek, ki a 18. honvéd-ezred III. zászlóaljja fölött szemlét tartani volt idejövendő, de a ki a közbejött akadályok miatt idejövételét elhalasztani volt kénytelen. *Elhalasztani* mondjuk, mert a beavatottak nem adták fel a reményt, hogy a legelső honvéd mégis eljövend hozzánk. És csakugyan! Bizonyosra veszik, hogy

József főherceg e hó 2-én ideérkezik. Idejövetele ezéja ugyanaz, mi volt a múlt évben. Megszemléli derék honfitestjeinket. De a kedvelt főhercegnél még előbb holnapra jelezték Köszegre való jövetelét egyenes katonai tiszti csoportnak, élén Estei Ferencz Ferdinand főherceggel, a prezumi trónörökösrel és talán Frigyes főherceggel, József főherceg testvérbátyjával. Gyors egymásutánján tehát több főherceg szerencsételné városunk. Kell-e mondanunk, hogy milyen nagy lakoságnak e magas látogatások felett érzett öröme? — Szorul-e bővebb fejtegetésekre, hogy minő nagy kitüntetés számba veszi e város a magas vendégek ideérkezését.

Igen, nagy e váro lakosságának öröme a magas vendéglátás fölött s azért népünk egyszerű ugyan, de mégis impozáns módon fogja a magas vendégeket, mind holnap, e hó 16-án, mind pedig a jövő 22-én fogadni. Meg vagyunk róla győződve, hogy a lakosság, különösen a háztulajdonosok, nem fogják e tekintetben a hatóság felszólítását várni, hanem a saját elhatározásukból a maguk körében inszelnálnak valamit. Nem kerül ez sokba. A házak fellobogozása s zöld gallyakkal való feldisítése alig kerül egy pár garasba, legföljebb egy kis jóakaratra. Ennyit pedig megtehetünk! Ne mondhasa rólunk senkiseu, hogy: „igen, örülni tudnak, látni szeretnek valamit, megkapni is; egy kis tevékenységre, parányi pénzfeladásra, oh, arra nincs hajlamuk.“ A hétfői vendégek Sopron felől, tehát valószínűleg a sziget-utczán át jönnek városunkba és a Czeke-féle malomba száll-

nak meg; a 22-én érkező József főherceg vasuton jön hozzánk és a Struczbán fog megszállni. Erre az utirányra felhívjuk polgárságunk figyelmét, mint olyanra, a melyre különös gondot kell fordítanunk a fenséges vendégek ideérkezése és fogadásakor. Legyen öröm, de legyen egy kis látványosság is!

Az iparos-tanulók tanfolyamai.

Az 1884. évi XVII. törvényzikk értelmében a kézmű- és gyáripar terén tanulói minőségben alkalmazott s az 1868. évi XXXVIII. törvényzikk intézkedésénél fogva nagy részben az ismételő iskolai kötelezettség alá tartozó ifjúság értelmi műveltségének emelésére szervezett „iparostanulói tanfolyamok“ 1890. évi állapotáról beérkezett jelentések kimutatják, hogy ezen évben már 296 helyen 368,260 forintnyi költség felhasználásával, 1,542 oktató által 53,408 iparostanuló részesült megfelelő oktatásban.

1884-ben 143 helyen mintegy 20,000, 1885-ben 198 helyen mintegy 30,000, 1886-ban 228 helyen 39,760, 1887-ben 246 helyen 44,121, 1888-ban 256 helyen 44,234 és 1889-ben 278 helyen összesen 46,288 iparostanuló volt iskola alatt.

A 296 ilyenmü tanintézet közül jellegre nézve volt az állami iskolákkal kapcsolatos 5, továbbá államsegélyes községi jellegű volt 184, kizárólag községi jellegű 105; végre felekezeti jellegű volt 1 és magánvállalati szinten 1.

Az 53,408 iparos-növendék közül az előkészítő tanfolyamban oktatottak 10,582 (19,82%); az I. évfolyamban 23,148 (43,37%); a II. évfolyamban 12,792 (23,95%), s végre a III. évi tanfolyamban 6,886 (12,86%). Megjegyzni itt a jelentős, hogy az előkészítő és I. évi tanfolyamba járó iparos növendékek nagy száma e túlságosan magas aránya korántsem egészen az ifjúság gyöngye iskoláztatására, hanem bizonyos mértékig arra vall, hogy nem eléggé pontos ellenőrzés esetén az oktatók egy része a tanuló ifjúságot minden előzetes szakvizsgálat nélkül az I. évi tanfolyamban tartotta meg olyan esetekben is, a midőn a növendék előkészítősége a legföljebb tanfolyam

TÁRCZA.

A bacteriumokról.

(Vége.)

De még a csavart bacteriumok (spirillák) sem teljesen egyformák ám, mert vannak komma-alakúak, egyszerűen, vagy többszörösen csavartak és dugóhúzó-alakúak.

Ezek némelyikének ostor-alakú farkuk van és pedig hol egyik hol mindkét végükön, néha pedig ezek az ostorszerű nyújtványok még az oldalukhoz is hozzátapadnak s úgy néznek ki, mint egy darab mágnesvas, ha rezselő-porba megforgatjuk. Ezek a farkasok Koch által felfedezve kivált a Typhus bacillusokon mutatkoznak. Aztán mily rettenetes szapora teremtmények ezek az apró jószágok! Kedvező körülmények között már egy félóra alatt ketté hasadnak, hogy most már megint mindegyikük folytassa a tovább-hasadást, úgy hogy egy nap alatt már egy jóra való bacterium 10—20 millió unoka s dédunokában gyönyörködhetik. De aztán ember is legyen ám a talpán az, a ki csak úgy könnyedén rájuk ismer s egyiket a másiktól megkülönböztesse, mert néha, noha a nevük különböző is, mégis úgy hasonlítanak egymáshoz, hogy azt hitték sokáig, miként egyik a másikat az ivadéka, s képes mindegyik egyszer tejet savanyúvá, a bort nyúlóssá, a kemnye tartalmu tapszereket vörössé tenni, vagy pedig antraxot, Typhust, Cholera-t, stb. betegségeket előidézni.

Már pedig ha ez úgy állana, akkor kár volna velük tovább foglalkozunk, mert haszontalan maradna a legnagyobb fáradság is.

Csak hogy ma már egész másképpen áll a dolog.

A kutató elme talált módot arra, hogy ő kigyelmüket egymástól megtudja különböztetni, éppen úgy, mint a buzát a konkolytól, mert valamint a sasok csak east nemzenek, úgy ezek is megtartják őseik sajátosságait, s ha sikerült egyiket kicsipni társai közül, ezt már külön tenyésztetni lehet s tulajdonságaival is bővebben megismerkedhetünk.

Azt kérdezhetné valaki: „már kinek jutna eszébe bacteriumokat tenyésztetni, s vajjon mi célja lehetne ennek?“ Pedig éppen ebben rejlik az újabb kutatások fő sulya.

Igen hosszúra nyulnék közleményeim, ha mind azon módokat felsorolnám, melyeket az ez érdemben tett kutatások kezdetétől a mai napig alkalmaztak, s unalmassá is válhatna ez a nem szakértőre nézve; azért a kutatás módját nagyjában mellőzve, inkább csak az elért eredmények ismertetésére szoritkozom.

Kezdetben bouillonban egy bizonyos módon sterilizált (csíra mentessé tett húslevesben) kísérletezték tenyésztésüket, ily lebe oltották be az elkülönített bacteriumokat; de képzelték, mily fáradságos volt ezen munka, ha meggondoljuk, hogy a levegő mennyi csírát hord magában, s ha csak egy neme ezeknek, péld. a ponész-csírája is közibe elegyedett, már ekkor a kísérlet meghiúsult, mégis Koch ezen módon volt képes a lépfene (antrax) bacillusát tisztán tenyésztetni.

Ha egy szelet főtt burgonyát egy ideig a levegő behatásának kitészünk s kis vártatva üvegharang vagy üveg pohár alá nedves itató papírosra helyezünk, különféle színű pontokat észlelhetünk rajta, aszerint, a milyen csírák reá lerakódtak piros, fehér stb. színű csoportokat fedezünk azon fel, így tömegben tehát szabad szemmel is megkülönböztethetjük a különféle bacteriumokat egymástól; s ha nagyító üveg alatt vizsgáljuk őket, úgy találjuk, hogy például a piros csoportban a *micrococcus*

prodigiosus (csuda penész) fészkel, ez a kemnye tartalmu testeken sokszor szokta felütni sátrát, nemritkán kenyérben és tejben is mutatkozik s a régiak ennek megjelenését boszorkány-műveltetnek tartották. A fehér csoport ennél már veszedelmesebb, mert a lépfene bacillus tanyája s ez már emberre és állatra mérgeként hat.

Az előbbiekből azt tapasztaljuk, hogy a burgonya már sokkal előnyösebb anyag a bouillonnál a bacteriumok tenyésztésére és pedig azért, mert az előbbin határozottabb helyhez vannak kötve a bacteriumok, s egymással nem elegyedhetnek oly könnyen mint a folyadékban. E felfedezésre is csak a véletlen vezette rá a kutatókat. Amde a burgonyának az a hátránya van, hogy nem átlátszó, s így közvetlenül a burgonyán a mikroszkoppal nem lehetett szemügyre venni a rajta mutatkozó jelenségeket. Koch úgy segített a bajon, hogy a bouillonhoz gelatint adott és ez által oly tenyész anyagot alkotott mely átlátszó s tömör is úgy, hogy ezen alapon a bacteriologia kiszámíthatlan haladást s lendületet nyert.

Ezen anyagot kis henger-alakú csiramentessé tett próba csövekbe tesszük, s újra sterilizáljuk, s csak midőn meggyőződünk arról, hogy most már tenyészanyagunk teljesen mentes minden csirától, akkor foghatunk hozzá a vizsgáladáshoz. Ha például mocsár vizet akarunk megvizsgálni ezt a jelzett gelatinos bouillonral keverjük langyosra melegítve kis üveg lemezre öntjük s megnedvesített itató-papírosra üvegbúra alá helyezzük.

Néhány nap múlva már tapasztalható; hogy a vízben mily különféle bacterium csírák léteznek, s hogy ezek az említett lemezen, fajuk szerint külön-külön csoportban, mintegy elszigetelten egymástól egy-egy csírától egész tömeggő növekedtek, szaporodtak.

Ha a vizet fővényeu át megzűrjük s a fenntebbi mód szerint újabb lemezre helyezzük, azt tapasztaljuk,

mértékét is megütötte. Az ilyenmő eljárás azonban az országos felügyelet minden kipuhatolható esetben elhárítani törekedett azóta.

A 790 tanfolyam vezetésére alkalmazott 1,542 tanerő közül koroskedelmi szakoktatásra képesített egyén volt 9, ipari szakoktatásra képesített volt 17, rajz- és szepitási szakra képesített találtatott 139, közismereti szakokra képesített tanító volt 1,253 és nem okleveles egyen találtatott köztük 124. Az ezen létszámra foglalt tanterület tagjai — legtöbbször valamely nyilvános közoktatási intézet kötelékébe tartozván — az iparosanonez-iskolák körében csak mint óradijas tanerők számítottak s ennél fogva a kimutatásokban kétszeresen elő nem fordulnak. Az oklevéllel nem bíró tanerők leginkább a gyakorlati téren működő oly képzettebb egyének voltak, kiket sikeresen lehetett az iparosanonezok tanítására alkalmazni. — Az 1,542 tanerő közül a magyar nyelvet teljes oktató képességgel bírta 1,476 és csak 66 volt köztük olyan, ki e tekintetben kevésbbé kielégítő nyelvismerettel bírt.

Ezzel szemben a 296 iparosanonez tanfolyam közül magyar tannyelvű volt 227, német tannyelvű volt 14, román tannyelvű volt 1, olasz volt 1, tót volt 1; továbbá a magyarral vegyesen német tannyelvű volt 23, tót és magyar volt 14, szerb és magyar volt 2; a magyarral vegyesen német-román volt 1, magyar, német és tót vegyes nyelvű volt 4, magyar, német és szerb vegyes nyelvű volt 4. Vegre a magyar nélkül két nyelvű, t. i. német-román volt 3 és német-tót volt 1 esetben a tannyelv. Nyelvi tekintetben e szerint csupán 21 iparosanonez-iskolánk nem állott teljesen a kellő színvonalon.

Mint már említve volt, ezen tanfolyamok fenntartása az 1890-ik évben 368,260 forintnyi költséggel járt. Ezen költség fedezésére minden egyes jövedelmi forrásból a következő összegek folytak be:

ily célú ingatlan vagyomból (0.06%)	297 frt,
ily célú tőkék kamataiból (1.15%)	4,234 frt,
tan és biratási díjakból (12.11%)	44,599 frt,
állami segélyezésekből (13.95%)	51,459 frt,
közégségi jövedelmekből (52.72%)	194,147 frt,
hitfelekezeti járulékokból (1.31%)	4,833 frt,
ipartársulati segélyekből (4.37%)	16,102 frt,
előre nem látható vegyesekből (14.28%)	52,589 frt.

A mult idők hasonló adataival szemben valamennyi forrásnál aránylagos növekedést találunk. Kivételt mutat csupán az első és utolsó helyen megnevezett két tétel; s mennyiben ezek aránylagos visszaesést mutatnak. A 368,260 forintnyi fenntartási költségéből (76.35% arányban) 281,287 forint személyi szükséglet czimén az oktató óradijasoknak fizettetett, míg ellenben a dologiak szükséglete (23.65% arányban) 86,973 forintban mutatkozott. Minden egyes állomás javadalma volt e szerint mintegy 182.3 frt tiszteldij s minden növendék évi oktatása mintegy 6.3 frt költséget okozott.

HIREK.

— **Alapkö-letveles.** Az épülő templomnak ma rákajak le nagy ünnepek mellett az alapkövét. Reggeli 8 órakor körmenetben megy a hívők sokasága az épülő templomhoz, hol a torony felőli részen szabad eg alatt Kroller Miksa, a benedekrendű székház feje, magyarral, fent a szentélynél pedig Major János prépost, városi plébános német szendbeszedet mond. Az alapköve üvegburokban a következő tartalmu okiratot helyezik el:

XIII. LEO pápa dicsőséges kormányzatának tizenötödik évében; dicsőségesen uralkodó I. FERENCZ JÓZSEF Magyarország apostoli királya kormányzatának 44-ik és megkoronázásának 25-ik évében; midőn VASZARY KOLOS FERENCZ volt Magyarország Primása és esztergomi érsek, HIDASSY KORNÉL pápai trónálló, római gróf volt szombathelyi püspök, MAJOR JÁNOS szent Péter nevezett nyírpályi prépost, ker. esperes volt 25 évig e város plébánosa, EBERHARDT

hogymég mindig maradtak ugyan csirák a vízben; de már jelentékenyen megfogyatkoztak és csak itt-ott látunk egyes csoportokat. Vegre ha hevítés által sterilizálva lesz a víz, már egyetlen egy csirát sem fogunk felfedezni a kémlemezeken, mert a hőnek behatása a bacteriumok életképességét megsemmisítette. Emezt átlátzó kémlemezeken már közvetlenül megvizsgálhatjuk az egyes csoportokat a nagyító üveggel s különbözőségükről így is meggyőződhetünk. Hasonló eljárással fedezte fel Koch a kolerakommabacillusát is egy indiai mocsár vizében. Koch ezen módszerű köszönhetően tehát, hogy sikerült a bacteriumokat egymástól elkülöníteni, s egyes fajait tisztán tenyészteni, beoltván t. i. külön-külön az említett próba üvegekben foglalt gelatinbouillonba, de minthogy nem minden bacteriumnak van inyére a burgonya, vagy gelatinbouillon, így például a tuberkulozis bacillus-a már kényesebb ezekben nem tenyészthető s elpusztul, Koch ezeknek az izlését is kifürkészte, s rájött hogy a versavó bizonyos módon való preparálása által készült anyagban rejlik azon cultura, melyben tenyésztési lehet őket. Az ő laboratoriuma gazdag az ily kémli üvegekben s a bennük tenyésztett bacterium s bacillusokban ezekből beoltja a különböző állatokat s eként eszközli kísérleteit, melyek már eddig is nagy eredményekhez vezettek, de még nagyobb eredményre fognak vezetni a jövőben.

Ezen bacterium kulturák felfedezése folytán jutott az orvosi tudomány elodáig, hogy most már ismeretesek a Typhus, antrax, veszettég, dermenet, kolera, tuberculozis s még számos más betegség microorganismusi.

GYULA és STRAUSSRIÁN káplánok; midőn TIPKA FERENCZ városi polgármestere, PORPÁCSI JÁNOS városi és GABRIEL GYÖRGY városi jegyző; midőn KÉNER MIKSA gym. igazgató, ZANATHY BÓLSOMOGYI F. JÓZSEF, WAGENHOFER T. SERÉDY DÉNES, TERLANDAY EMIL JUSZ RAYMUND voltak a községi kath. kis gym. tanárai; — midőn PADOS GÁBOR, WITNER ANTAL, KERNER IGNÁZ WINDISCITAL és SZOMOR LAJOS voltak a községi kath. iskola tanítói; az Ur születésének 1892. évében május 15-én huszt utáni negyedik vasárnapon áldásny és tettetett le e templom alapköve Isten dicsőségé Jézus szentséges szívének tiszteletére MAJOR JÁNOS községi prépost-plébános által.

Jézus szentséges Szívével minket!
Boldogságos Szűz Mária hazánk védasszonya,
könyöröj érezt!

Szent Jakab apostol, Imre herceg és szent Flórián vértanu, vártk védőszentjei, könyöröjtek mink! Amen.

Ezenkívül a templom legutolsó évi számadása és több egyéb tárgy körül alapköve, közte a Községi és Vidéke mai száma is.

— **Az ország gyász.** Minden igaz magyar szíve gyászba borult a haza egyik legderogabb fiának, váratlanul és korán bekövetkező halála miatt. Baross Gábor a ki minisztersége alatt hazánkat az anyagi fejlődés útján előre vitte gazdasági életünk számára az emelkedés hő forrásait átta megnyitni, pótolhatlan veszteség a hazára, melynek legjobb, legönzotelenebb és legfáradhatatlanabb fiát szja ő benne. A mely gyászt nálunk Községen ugyan csak két fekete lobogó jelezte — a városbázán és kereskedői körépületén — de a lakosság s ivében, mint mindig jóra való magyar emberben, élénk részvétet keltes Baross Gábor halála. Akar merre ment az ember, bákol jelent meg, mindenütt a részvét hangja nyilvánult az elismerés szava a megboldogult iránt. Még a legyszerűbb ember is tudja, mit veszítettünk a megboldogultban. Rajta beteljesedtek Petőfi eme szavai:

Az élet rövid béke s hosszú harc,
És a halál rövid harc s hosszú béke.

— **Flórián-körmenet.** Városunk egyik védőszentjének, Flórián tiszteletére mult vasárnapon a szokásos fogadalmi körmenet tartatot meg. Nagymise után a plébánia-templomból indult a körmenet és megkerülve a belvárost ismét visszatért a templomba.

— **Templomépítés.** Az épülő templomnak oltárlámpájára a községi kath. nőegylet igazgató-választmányának tagjai sajátjükből 37 forintot és két darab aranyat, 11 nőveltek Jánosai Luiza 2, Czörflux Eliz 1, Eitner Susanna 2, Eitner Klementina 2, Paller Mária 1, Sager Luiza 1, Bobuss Julia 2, és Wierer Karolin 1 frttal. Össze 60 frt 20 kr. A kegyes jötevőknek hálás köszönetet mond. Major János prépost-plébános.

— **Az új templom építéséhez tek.** Czeke József ur kegyes volt 10,000 drb. jó minőségű téglávat hozzájárulni. Fogadja a nagylelkű szives adakozó a nyilvánosság útján is hálás köszönetem kifejezését. Major János prépost-plébános.

— **A holdfogyatkozás,** melyet a csillagászok e hó 11-ére jövendők, nálunk nem volt látható, mert az eget sűrű fellegek borították és az eső abban az időben csak ugy szakadt.

— **Májusi ájtatosságok.** A májusi ájtatosságok a városi plébánia-templomban az idén feltűnően látogatottak. Ilyenkor bizony nagyon is szűknek bizonyul a kis templom és kiszorul sok ember, a ki ájtatosságát szeretné végezni. Amint tehát egyrészt örülünk annak, hogy a hitélet terjed az emberek szívében, ugy másrészt

Hogy mily befolyással vannak ezen parányi paraziták az emberi s állati szervezetekre, s mily módok alkalmazásával küzd ezek ellen az orvosi tudomány, ezen módokról, ha téren lesz a jövőben írok egyet-mást.

Czike.

Ábránd.

A lenyugvó nap utolsó sugarait bocsájtja a zirdára, melynek növendékei épen esti imájukat végzik. Enyhe zephirek lengetik a park lombjait, mely a zárdát körülövedzi s melynek közepét csorgó patak szeli át. Meggyújtották a zárdá előtt elterülő hegyen az őrtüzeket; fénye visszatükrözik a kápolna tornyán, s megvilágítja az esthomályt.

Az óra tizet üt; nyílik az ajtó s egy apáca lassú, csendes léptekkel jön a parkba. Termete magas, runáztatja hófahér, arca halovány, redőkkel borított, homlokán sűrű barázdákat vont az élet vaskoze; arc kifejezése nyugodt: csupa önmegtartózkodás, megnyugvás.

Vegig hajat a fűton, melyet szávdos hársfák környeznek s az ut végén nyíló virágoktól körülvev padra hejyekedik.

Néma csend mindenütt — — —

Egyszerre megszólal a hegyről a furulyahang, melyből édes-bús dalokat csal ki a tűz mellett heverésző pásztor.

Köny borítja az apáca arcát, szíve majd meghasad, s mégis jól esik neki e bús dalokat hallgatni.

meg sajnáljuk, hogy nincs plébánia-templomunkban annyi hely, a mennyi elég volna a befogadására a plébániai híveknek. Bár csak már elkészülne az új istenháza!

— **Az időjárás áprilisban.** Az átlagos hőmérséklet reggeli 7 órakor 7.3°, délután 2 órakor 13.8° és este 9 órakor 8.7°. Következőképen a közepes hőmérséklet 9.0° volt. Miután nálunk Községen április havában a normális hőmérséklet reggel 6.5°, délelben 14.4°, este 8.3°, és az átlagos napi hőmérséklet 9.7°, minek eredménye az, hogy az idén reggel 2.2°-kal melegebb, délelben 0.6°-kal hidegebb, este 0.4°-kal melegebb és átlagosan 0.2°-kal melegebb volt, a normális hőmérsékletnél. Legmelegebb volt 6-án, 22.0°-kal, leghidegebb 9-én 1.5°-kal. A mult évi április 2.5°-kal hidegebb volt az ideinél. A légszalmérő átlagosan 734.5 mm-t, 0.6 mm-rel kevesebbet mutatott e havi normális állásánál. Legmagasabb állott (744 mm.) 1-én, legalacsonyabban (723 mm.) 14-én. Csapadék volt 12 napon, 11-szer eső esett, 1-szer havazott. Csapadékmennyiség 83 mm., 23 mm-rel több az április havi normális csapadékmennyiségnél. 20-án egész napon át roppant éjszakai szél dühöngött, és ezt oly erővel, a minovel nálunk ritkán. Zivatar 2 ízben volt: 29-én és 30-án. Egészen tiszta nap 6 volt, egészen borús szintén 6. Egész rövideden következőképen karakterizálható az idei április. Az első 11 napon verőfényes meleg és száraz időnk volt, ezentúl borús, hideg és esős. Tulajdonképen áprilisi időjárásról: hirtelen átmenet tiszta időről borúsra, verőfényről esőre, kevés volt örözhető.

— **Kert-megnyitás.** A bálház kertjében ez évben ma fog először megszólalni a zene. Lovits József t. i. megnyitja meg vendégei számára kertjét, melyen a májuson kívül valamennyire ő maga is javított valamit.

— **Bomladozó zenekar.** A községi zenekar omlófelben van, mert a karmester elhagyta társulatát és a társulat karmesterét. Miután pedig a két fél egymás nélkül nem lehet meg, míg fogunk már sok mars-ot hallani.

— **Esküvő.** Prosquill Péter városi tisztviselő f. hó 9-én tartotta esküvőjét a helybeli plébánia-templomban, Horváth Mariska kisasszonnyal. — Nehai Kollerits János nyugalmazott honvéd-százados fogadott leányát, Kistoleky Milla kisasszonyt, mult hétfőn vette elórához Kárpáti Imre fiatal kereskedő Szombathelyről.

— **Regi nevek.** A jezsuiták évkönyvében a következő régi községi családnevekre akadunk: 1674 körül élt itt Frankovich János, Csirip Endre, Zombori (házaik a sz. Jakab-egyház körül voltak;) 1768 körül Koczor Anna, Simon János, Erdős János, Meszlényi Benedek; 1678 körül Somogyi Endre; 1687-ben Gimbelmany Simon és Mihály szüreti háziurak; 1688. körül: Erdős János és neje Szvetics Mária, Nagy István, Kimpel György, Dunst Pál; 1694-ben Nagy György, Ginter Pál; 1698-ban Ujvári Samu; 1708-ban Kaschauer Erzenbet, Mega Jakab, Grublyák Erzsébet, Bolezny Ferenc; 1712-ben Philip Mihály; 1722-ben Hemezbberger Endre; 1725-ben Szomu Rozália, Ringbauer Mátyás, Platz Henrik; 1730-ban Senadok János; 1760-ban Fest Samu.

— **Nyomjelzés.** A község-lékaei vasut nyomjelzésén erősen és szép eredménynyol dolgoznak Stein Miklós, Czigler Aladár és Aschenbach Gusztáv kiküldött mérnökök. Ugylátszik hogy a munkát a jövő hét végeig befejezik.

— **Szombathelyi hírek.** Szombathelyen mult szerdán Baross Gábor temetése ideje alatt az összes üzletek zárva voltak, az égő gázlámpákat gyászfátyolok takarták és megszólalt valamennyi harang. — A polgármester-választást az alipán május hó 28-ára tűzte ki, csakhogy a szombathelyiek dr. Markovits Gyula szabadkozáss miatt (ő volt addig az egyedüli komoly jelölt) nem tudják, hogy kit ültessenek a polgármesteri székbe. — A Radó-jubileumot rendező bizottság az ünnepek programmjának főbb pontjait már megállapította. — Tegnap halt meg Szombathelyen a városi elemi iskolák igazgató-taútojt, Zágróczky Tivad r. Temetése holnap, hétfőn lesz.

— **Elléit parbajozók.** A szombathelyi kir. törvénytörök e hó 11-én egyenkint 8 napi államfogházra

Hisz ő is volt fiatal. — ő is szeretett. A képzelet szárnyain visszarepülnek gondolatai a multba; felkeresi születése helyét, hol először pillantá meg a napvilágot; felkeresi azokat, kikkel az élet hajnalán gyakran pajkos játékok üzött, menten minden bütől s lelekölő gondtól, nem ügyelve arra, hogy nem csak rózsákkal van behintve az életnek útja; fölkeresi édes szülőit, kik a vallás ígeit, a hazaszeretet lángját oltották szívébe, kik vele érezték örömet, vele fájlalták bánatát, kik ápolták és nevelték. Elszóllitá már őket a kéz, melynek rendelkezéséből forog a föld, ragyognak a csillagok. Egész emberélet táru fel lelki szemei előtt. Ligeteken, mezőkön, hegyen, völgyön röpköd át képzelete s nyugtot még sem talál. Nem — mert az, kit szeretett, kinek életét s szívét áldozta — oltunt.

Mint délcegz, bátor lovag csatába indult; a hazaszeretet vitte oda a föláldozta szerelmét — szereteteért. De vesztére indult, mert ő is, mint annyi sokan elveszték a harezmezőn — a lelkes ügyért.

Ninca hant, melyre rámondhatja, hogy — — itt nyugszik; csak a keserű valót tudja, hogy — — volt.

De im, a csobogó patak hullámain sajka tünik fel; közelebb és közelebb jő, mig végre megáll. Az apáca beleszáll, kezébe ragadja az evezőt s vígan szeli a hullámokat; arca átszellemül, szemei ragyognak, simulnak redői. Mily varázs erő okozta e változást? A hit ment ő eső n a k j a!

Az apáca nyugalomra tér; e kialvó pászortüzzel elhangzik a szerelmi dal. Mindenütt csend, csak a zephirek lengése, patak csobogása hallatszik. K. N.

